

Μ. Βαρβιτσιώτης: Υπάρχει χώρος να επιστρέψουμε στον διάλογο με την Τουρκία

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ / Πέμπτη 5 Νοεμβρίου 2020, 22:01:30 / Τελευταία Ενημέρωση: 22:03 / Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ

Ο δρόμος του διαλόγου και της διπλωματίας παραμένει ανοιχτός για την Τουρκία και τις σχέσεις της με την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση συμφώνησαν οι ομιλητές στη θεματική ενότητα «Η Τουρκία σε σταυροδρόμι» στο «Thessaloniki Summit 2020», που διοργάνωσε -διαδικτυακά φέτος- ο

Σύνδεσμος Βιομηχανιών Ελλάδος (ΣΒΕ) σε συνεργασία με το Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών.

«Αισθάνομαι πως εξακολουθεί να υφίσταται χώρος για διπλωματία και αισθάνομαι πως ειδικά σε αυτή την προβληματική οικονομική συγκυρία υπάρχει χώρος ώστε οι δύο πλευρές να επιστρέψουν στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, πίσω στον διμερή διάλογο», ανέφερε στην παρέμβασή του ο αρμόδιος για τα Ευρωπαϊκά Θέματα αναπληρωτής υπουργός Εξωτερικών Μιλτιάδης Βαρβιτσιώτης.

Αναφερόμενος στην πρόσφατη απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου είπε πως «παρουσιάστηκαν στην Τουρκία δύο δυνατότητες», εξηγώντας πως η μία εκδοχή είναι «να έλθουν οι δύο οντότητες εγγύτερα και αυτό θα πρέπει να συνοδευτεί από την ενίσχυση των οικονομικών δεσμών, με την επικαιροποίηση των συμφωνιών ελεύθερου εμπορίου που έχουμε με την Τουρκία και πρόγραμμα την απελευθέρωση της βίζας», ενώ σε άλλη εκδοχή «πολύ διαφορετικές σχέσεις θα έλθουν αν η Τουρκία συνεχίζει να αμφισβητεί τα κυριαρχικά δικαιώματα των κρατών- μελών, όπως της Ελλάδας και να απομακρύνει τον εαυτό της από αυτό που πιστεύουμε ότι αποτελεί τον ευρωπαϊκό και παγκόσμιο τρόπο επίλυσης διαφορών, δηλαδή τον σεβασμό του διεθνούς δικαίου».

«Δεν είμαι σίγουρος ότι η Τουρκία βρίσκεται πια σε σταυροδρόμι. Από τις πράξεις της και τη ρητορική που εκφράζει φαίνεται πως έχουν επιλέξει μονοπάτι, και αυτό είναι πολύ μακρύτερα από τις ευρωπαϊκές αξίες και τον ευρωπαϊκό τρόπο διαχείρισης των ζητημάτων», παρατήρησε ο κ.Βαρβιτσιώτης σημειώνοντας ότι «η Τουρκία πρακτικά έχει αυτοαποξενωθεί από όλους τους σημαντικούς παίκτες στην περιοχή , όπως το Ισραήλ και η Αίγυπτος».

Υποστηρίζοντας την προοπτική του διμερούς διαλόγου ο αναπληρωτής υπουργός τόνισε ότι «οι λαοί μας δε θα πρέπει να επωμίζονται το εξαιρετικά μεγάλο κόστος των στρατιωτικών προμηθειών τω περασμένων δεκαετιών». «Δεν πρέπει να ξοδεύουμε τόσα πολλά, οι πολίτες να πληρώνουν φόρους για να χρηματοδοτούν αυτές τις πολιτικές, πρέπει να επιστρέψουμε στο τραπέζι του διαλόγου», τόνισε.

«Η Τουρκία φαίνεται πως έχει διασχίσει το σταυροδρόμι και -δυστυχώς όχι για την Ελλάδα ή την Ευρώπη αλλά και για τον λαό της Τουρκίας- έχει επιλέξει μονοπάτι», υποστήριξε και ο πρώην υπουργός Άμυνας -στην κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ- Ευάγγελος Αποστολάκης.

«Η Τουρκία έχει πολλά περισσότερα να κερδίσει ακολουθώντας ένα διαφορετικό μονοπάτι και υπάρχει ακόμη χρόνος να το ακολουθήσει», πρόσθεσε, εξηγώντας πως «όσο μακριά κι αν έχεις προχωρήσει μπορείς πάντοτε να γυρίσεις πίσω και προτρέπω την Τουρκία να επιστρέψει για την ευημερία του λαού της».

Σχετικά με την ευρωτουρκικές σχέσεις ο κ. Αποστολάκης παρατήρησε πως «η Τουρκία παρά την επιθυμία να γίνει μέρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης βρίσκεται ξεκάθαρα μακριά από τις θεμελιώδεις αξίες της ΕΕ, τις αξίες του ευρωπαϊκού τρόπου ζωής», καθώς «η ελευθερία λόγου, η ελευθερία του τύπου, η ελευθερία

θρησκευτικών πεποιθήσεων δε γίνονται σεβαστές στην Τουρκία», ενώ «ο πρόεδρος Ερντογάν έχει συγκεντρώσει τόσες πολλές εξουσίες που του επιτρέπουν να κάνει ό,τι επιθυμεί», όμως «δεν μπορείς να έχεις πραγματική δημοκρατία χωρίς θεσμικά αντίβαρα και στην Τουρκία δεν υπάρχει αυτό αυτή τη στιγμή».

Ωστόσο, πρόσθεσε ο πρώην υπουργός, «υπάρχει χρόνος και η τουρκική κοινωνία είναι έτοιμη για την αλλαγή, ενώ κανείς δεν μπορεί να αγνοήσει την γεωπολιτική σημασία της Τουρκίας τη θέση της στο σταυροδρόμι Ευρώπης, Ασίας και Μέσης Ανατολής».

«Η Τουρκία την προηγούμενη δεκαετία βρήκε ευκαιρία να παίξει μεγαλύτερο ρόλο όχι μόνο στην περιοχή αλλά επίσης και σε παγκόσμιο επίπεδο», σύμφωνα με τον Ιωάννη Γρηγοριάδη, επίκουρο καθηγητή Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης στο Πανεπιστήμιο Μπίλκεντ και επικεφαλής του προγράμματος Τουρκίας στο ΕΛΙΑΜΕΠ.

«Η αυξανόμενη οικονομική και πολιτική μεταρρυθμιστική επίδοση της Τουρκίας 10 χρόνια πριν υποστήριξε αυτή την αυξανόμενη φιλοδοξία τα τελευταία χρόνια. Γιατί μέχρι πρόσφατα η Τουρκία ήταν πολύ ισχυρή στην περιοχή. Την ίδια στιγμή οι ΗΠΑ και η Δύση γενικότερα μπήκαν σε μία διαδικασία αυτοκριτικής και επαναθεώρησης των στρατηγικών τους παρεμβάσεων και φιλοδοξιών», είπε ο καθηγητής. «Ειδικά οι ΗΠΑ θεώρησαν ότι ξεπέρασαν τις φιλοδοξίες τους στη Μέση Ανατολή κι έτσι θέλησαν να περιορίσουν την έκθεση τους σε περιφερειακές κρίσεις και αποσύρθηκαν σε μεγάλο βαθμό από την περιοχή», πρόσθεσε, εξηγώντας πως «αυτή η εξέλιξη ενισχύθηκε από τη διοίκηση Τραμπ» και «σε αυτόν τον βαθμό αυτό αναδείχθηκε ένα πεδίο, ένα κενό που ταίριαζε με τις φιλοδοξίες της Τουρκίας να διεκδικήσει έναν σημαντικότερο ρόλο στην περιοχή».

«Πώς φτάσαμε εδώ;» ήταν το ερώτημα που έθεσε ο εκτελεστικός πρόεδρος στην τουρκική δεξαμενή σκέψης «EDAM» Σινάν Ουλγκέν. Επιχειρώντας να το απαντήσει υπενθύμισε ότι στην ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας η Ελλάδα και η ΕΕ είχαν αναλάβει να διαδραματίσουν έναν ρόλο, όμως οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις δεν παρήγαγαν το αναμενόμενο αποτέλεσμα, αλλά χαρακτηρίστηκαν «από απουσία δεσμεύσεων, αναξιοπιστία ενταξιακού διαλόγου και αδυναμία να θέσουν ένα σαφές πλαίσιο κοινού ενδιαφέροντος», ενώ παράλληλα «μετά το δημοψήφισμα στην Κύπρο το νησί παρέμεινε διαιρεμένο αλλά παρόλα αυτά η Κύπρος έγινε μέλος της ΕΕ». «Η ΕΕ θα πρέπει να τα λάβει αυτά υπόψη για να κατανοήσει πώς από το 2016 οι σχέσεις της με την Τουρκία έφτασαν σε ιστορικά χαμηλό σημείο», σημείωσε ο κ. Ουλγκέν.

Παρατήρησε, ωστόσο, πως στα συμπεράσματα του πρόσφατου Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για την Τουρκία υπάρχει μία θετική ατζέντα, που αναθεωρεί θέσεις της ΕΕ για την Τουρκία.

«Αναζητούμε θετική ατζέντα με την Τουρκία, αλλά εφόσον η χώρα συνεχίζει την επιθετική συμπεριφορά σε κράτη μέλη της ΕΕ -εκτός από την Ελλάδα, την Κύπρο και στην Αυστρία, τη Γαλλία, τη Γερμανία σε κάποιο βαθμό- απαιτείται ένα πλαίσιο, απαιτούνται προϋποθέσεις», παρατήρησε ο διευθυντής ερευνών του Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων του Παντείου Πανεπιστημίου Κωνσταντίνος Φίλης τονίζοντας ότι «δεν μπορούμε να έχουμε έναν διάλογο -είτε ως ΕΕ είτε ως Ελλάδα- άνευ προϋποθέσεων».

Αναφερόμενος, εξάλλου, στον ρόλο που διαδραματίζει στις ευρύτερες γεωπολιτικές εξελίξεις η σχέση της Τουρκίας με τη Ρωσία ο κ. Φίλης έκανε λόγο για «γάμο συμφέροντος», εξηγώντας πως οι δύο χώρες «έχουν αλληλοκατανόηση, μία κατανόηση του πώς -όχι από κοινού αλλά ξεχωριστά- η κάθε μία δρουν εντός αυτού που θεωρούν να είναι είναι η ανάπτυξη ενός μεταδυτικού κόσμου, όπου νέες δυνάμεις, αναδυόμενες δυνάμεις ειδικά από την Ανατολή διεκδικούν μεγαλύτερο μέρος της πολιτικής και γεωπολιτικής και οικονομικής πίτας».

«Η Ρωσία και η Τουρκία έχουν τις διαφορές τους σε πολλά σημεία αλλά μοιράζονται κοινή απογοήτευση για τη Δύση που θεωρούν και οι δύο ότι δεν αναγνωρίζει και δε συνειδητοποιεί τη σημασία τους και το ρόλο που τους αναλογεί», είπε ο κ. Φίλης παρατηρώντας και ότι «Πούτιν και Ερντογάν έχουν καλή χημεία».

Σμαρώ Αβραμίδου

Λεπτομέρειες στη συνδρομητική σελίδα του ΑΠΕ-ΜΠΕ.

© ΑΠΕ-ΜΠΕ ΑΕ. Τα πνευματικά δικαιώματα ανήκουν στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ΑΕ.

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή από επισκέπτες της ιστοσελίδας.